

**Agerskovmøde 19. oktober 2015 – oplæg Flemming Fuglede Jørgensen, Formand
Landsforeningen Bæredygtigt Landbrug**

Forventning til den nye minister set fra BL's side

Tak for invitationen til at komme med et indlæg her på Agerskov Kro.

Tak til Agerskovgruppen og teamet omkring Aggesen, fordi I skaber debat og fokus på landbrugserhvervet, det har vi alle brug for.

Jeg har holdt flere indlæg her og det har passet med at vi hver gang har fået en ny fødevarerminister og somme tider også en ny miljøminister.

Den første Fødevarerminister husker jeg som Henrik Høgh, ham var vi ikke for heldige med, han havde glemt sine rødder og han havde glemt at søge fakta, når han udtalte sig. Næste gang jeg var her, mindes jeg med gru Mette Gjerskov, dengang tænkte jeg, at nu kunne det ikke blive værre, men det blev det. Dan Jørgensen var direkte landbrugsfjendtlig, hvilket Ida Auken i Miljøministeriet også var, og vel også hendes efterfølger Brosbøl, hvis man da ellers kunne forstå, hvad hun mente.

Ak ja det er heldigvis historie, nu ser vi fremad. I min naivitet troede jeg førhen, at det kunne være ligegyldigt hvilken regering, vi har. 95 % af vores budget ligger alligevel fast og vi beholder jo hele embedsmandsstanden, der tilsyneladende bestemmer. HELDIGVIS TOG JEG FEJL, DET BETYDER NOGET HVILKEN REGERING, DER SIDDER.

Det er så nu, der er nye tider, vi har fået en superminister, som varetager begge ministerier, og jeg har ved selvsyn konstateret, at hun slider i det, for at styrelserne radikalt skal ændre kurs.

Vi, ved Eva Kjer, at du står over for en kæmpe opgave, styrelserne skal sluge et paradigme skifte, men den opgave du er på, skal løses, det er i sidste sekund, vi har fået en ressortminister, som vil landbruget, og som anerkender erhvervets betydning.

Hvis ikke vi ved fælles hjælp får ændret dødsspiralen, vil dansk landbrugs produktion være halveret om 3 år.

Vi landmænds ønsker kan deles op i 4 delområder,

Men først er det allervigtigste, at få genskabt troen på landbrugserhvervet, og ikke mindst at få genskabt landmændenes tro på en fremtid som landmand.

Der er hårdt derude, trætheden har meldt sig – specielt ved den yngre del af landmændene, som er ved at kaste håndklædet i ringen. De må reagere nu, hvis de skal skabe sig et andet liv.

Bl har set det komme i lang tid. Mens andre landbrugsorganisationer har sagt, at fremtiden ikke er så sort som den har været, og lovede gyldne år forude, har BL, i de 5 år vi har eksisteret sagt: Erhvervet er på katastrofe kurs, der skal et paradigmeskifte til, og det tror vi, Eva Kjer, at du kan skaffe os, og vi vil fra vores organisation støtte dig, alt det vi kan.

Vi har som sagt 4 ønskepunkter som er altafgørende:

Gødning

1. Vi må og skal have mere gødning, vi skal kunne gøde efter ligevægtsprincippet som vore kollegaer i landene omkring os.

Det er et faktum at proteinindhold i dansk dyrket korn de seneste 15 år er styrtdykket. Fra et niveau i slutningen af 80erne på godt 11 til ca. 8 % i 2015. Der er her tale om et fald på godt 30 %. - Uhyggeligt.

De danske landmænd er, efter statens egne tal, i dag tvunget til at undergødske med over 20 %. Det skal høre op nu.

Resultaterne af 13 års forskning i Sverige, lavet med baggrund i cirka 50.000 gårdbesøg i årene 2000 til 2013, viser, at man med gødningsmængder tilpasset planternes behov opnår en mindre belastning af miljøet, end hvis man, som tilfældet er i Danmark, begrænser tilførslen med gødning via generelle normer.

I en rapport fra september 2015 konkluderer Greppa Näringen, at når man optimerer gødskningen, bidrager man til at sænke omkostningerne, øge lønsomheden og mindske tabet af næringsstoffer til miljøet. Og med en massiv forskningsdatabase i ryggen viser svenskerne, at tiltagene også gavner miljøet. Jeg spørger – Hvorfor gør vi ikke som Svenskerne?

Vi kan dele de nuværende gødningsregler op i to.

Den ene del hviler på økonomiske optimum (burde være ligevægtsprincippet som EU foreskriver) denne del er vedtaget i folketingsalen. Den begrænsning skal væk hurtigst muligt – men skal jo nok igen igennem Folketinget. Hvem ved?

Den anden del er landekvoten, der er mere enkel. Den blev fastsat på forbruget i 2004 og er kun en teknisk beslutning, der siger at forbruget af gødning i Danmark ikke må stige og for en sikkerhedsskyld trak man så lige 10 % fra. Denne del er ikke vedtaget af Folketinget. Den er simpelthen ulovlig, siger Danmarks førende miljøprofessor Peter Pagh.

Den kan fjernes med det samme. 10 % gødning her og nu kan redde meget.

Det er altafgørende for kvaliteten af vores afgrøder til salg og til foder til vore husdyr, at der kommer mere protein i vores eget korn, så vi igen kan sælge på verdensmarkedet og vi ikke skal importere soja til foder i den mængde, det er nødvendigt i dag.

Og husk så, at danske jorde nu er udpinte, det varer flere år inden jordpuljen af næringsstoffer, er bragt op på normalt niveau.

Vandløbsvedligehold

2. Afvandingsforhold i det danske flade landskab er af afgørende betydning, hvis man skal kunne drive landbrug.

Det er essentielt at vandet igen får lov at løbe i vore vandløb.

Grødeskæringsinstruksen må fuldstændig afmonteres. Et rislende vandløb giver på samme tid ilt til vandet og fører vand væk fra markerne. De stillestående vandløb, vi har i øjeblikket, betyder forsumpning af markerne – til skade både for afgrøder og for natur.

Den reducerede grønnskæring strider mod landmændenes krav på beskyttelse og mod EU reglerne. Landmændene er nemlig beskyttet mod vandstandsstigninger og forsumpning i Vandrammedirektivet. Den beskyttelse ser vi gerne effektueret. Efterårets regnmængder har aktualiseret problemerne, millioner af kroner er gået tabt og dette og næste års såning er elendigt forberedt – så tabet vil også være i 2016

Grødeskæringsinstruksen er også blevet brugt som faglig begrundelse for ikke at klassificere landbrugsvandløb som væsentligt modificerede. Det har medført, at

tusindvis af kilometer vandløb er blevet klassificeret som naturlige, hvad de ikke er. Konsekvensen er, at en lang række indsatskrav bringes i anvendelse for at bringe gravede vandløb i såkaldt "god økologisk tilstand" med uoverskuelige konsekvenser.

Derfor skal Grødeskæringsinstruksen væk nu.

Vandløb betyder, at vand skal løbe, ikke stå at rådne og ikke løbe ind på marker og afgrøder eller veje, haver, kældre m.m.

Vandområdeplaner

3. Vandområde planernes 2. generation er nu under endelig udarbejdelse efter høringsperioden i foråret. Vi kan under ingen omstændigheder acceptere, at man i nogle oplande skal se frem til en begrænsning i landbrugsdriften på op imod 30-40 %. Områder som i århundrede har været dyrket med intensivt landbrug. Fundamentet for sådanne begrænsninger hviler på teoretiske antagelser, hvilket vi ikke kan acceptere. Man brændemærker i hundredvis af gårde som næsten bliver værdiløse og til ingen verdens nytte. Lad os få fagligheden ind også her. Så indtil videre må vi bede ministeren tage planerne af bordet.

Heldigvis har et samlet dansk landbrug, efter meget grundigt arbejde i de seneste måneder, nu meldt samlet ud, at de udarbejdede retentionskort ikke alene er ubrugelige, men direkte misvisende og derfor bør stoppes øjeblikkeligt. Vi skal have en faglig korrekt løsning. Vi skal måles på koncentrationer og ikke på tons. Det er koncentrationerne, der kan være skadelige, men ikke mængden. Hvis jeg på en gang spiser det salt, som er mit nødvendige årsforbrug, så er jeg bange for at jeg får mere end halsbrand, så bliver der nok brug for en bedemand. Hvis jeg slet ikke får salt, er det samme resultat.

I Danmark har vi teknologien til at tage de vandprøver, der er brug for. Tag f.eks.

Dambrugsbranchen, der har man styr på alt. Vi landmænd er villige til at tage vores del af arbejdet for at blive korrekt reguleret. Vi er vandt til at leve med, i og af naturen, ikke på trods af naturen.

Vandløbsvedligehold og natur er ikke modsætninger -interesserne kan her sagtens samtænkes.

Det hedder både og.

Byrdeomkostninger, Bidragssatser, Afgifter

4. Og så er der spørgsmålet om afgifter. I den situation erhvervet står i nu – vil det være en afgørende saltvandsindsprøjtning at få løftet afgifter af vores primærproduktion.

Landbruget har pålagt sig selv produktionsafgifter, som bliver overført til div. forskningsinstitutioner og ikke mindst virksomheder. Primær erhvervet lider i uhørt grad. Man kan desværre snart sammenligne med krisen i trediverne, vi må og skal skåne primærdelen for alle unødige omkostninger, også selvom der er forskningsinstitutter, der kommer til at lide. Denne del er omkostningsfri for

regeringen. Primærproduktionen skal bevares som nu ellers dør følgeindustrien pga. omkostningsstigninger.

Statsafgifter er der dog også. Pesticidafgifterne belaster erhvervet med ca. 1 milliard (Det der svarer til forrentningen af $\frac{1}{4}$ af vores gæld med den nuværende rentefod). Ca. 250 millioner føres igennem snirklede veje tilbage til erhvervet – men bebyrder den enkelte landmand. Lad os stoppe med det i denne så alvorlige situation, og lad os så også gå i gang med at se på andre afgifter, der kan løftes fra erhvervet – Blot afgifter på plantebeskyttelsesmidler koster eksempelvis en kartoffelavler 3000 kr./ha om året.

Dertil kommer energiafgifter på strøm, der virkelig tynger i den animalske produktion. Jo højere produktion jo mere valutaindtjening og flere arbejdspladser og så desværre også flere afgiftskroner ud af landmandens lomme.

I afgiftsrækken kommer også Fosforafgiften på foder, som er ganske uforståelig. Endvidere er der ejendomsskatten på produktionsjord, som ud over at være dyr for landmanden også er skævt fordelt i landet.

Uden for lovene og afgifterne er der de senere år dukket en ekstrem stor belastning op. Bidragssatserne på vores lån stiger og stiger, til stor undring. Vi kan alle læse, at den finansielle sektor nu er velpolstret, ikke mindst pga. en hjælpende hånd fra det offentlige – også kaldet bankpakker. Alligevel skruer pengeverdenen på bidragsprocenterne, velvidende at langt de fleste landmænd ikke har en kinamands chance for at skifte pengeinstitut eller kreditforening.

En løftet pegefinger fra regeringens hold ville her være på sin plads, en passende bidragssats vil være maks. 0,5.

Hvis man graver lidt i sin hukommelse, vil man kunne huske noget der hed negativ indkomstskat midt i 70erne. Dette er vel at sammenligne med en likviditetshjælpende hånd fra staten, det er ingen gave, det er blot et puf, hvis likviditeten er ekstrem stram.

BLOT EN IDE

Så enkle er forventningerne til vores Miljø- og Fødevarerminister – og vi i Bæredygtigt Landbrug vil støtte ministeren i at opfylde forventningerne.

Vi glæder os over at have en minister med hvem vi fører faglige og saglige samtaler. En minister der også viser handlekraft – men kære superminister – vi er ikke i mål endnu – men vi håber, at vi ved din indsats og en faglig, viden baseret argumentation når i mål med at skabe et økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt dansk landbrug.

DANMARK ER ET LANDBRUGSLAND OG VI LANDMÆND VIL YDE DET MAKSIMALE I SAMFUNDET, BLOT VI FÅR FAGLIG OG JURIDISK KORREKT BEHANDLING